

Θερμική διαστολή

Συντελεστής γραμμικής
διαστολής

$$a = \frac{1}{l} \left. \frac{dl}{dT} \right|_P$$

Συντελεστής γραμμικής
διαστολής

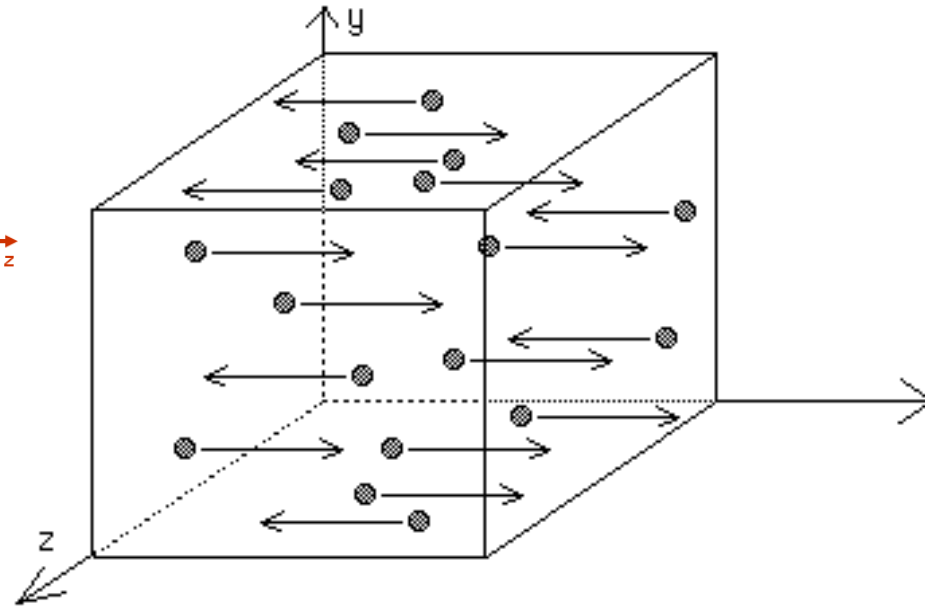
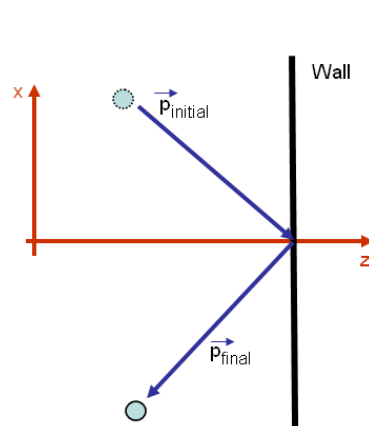
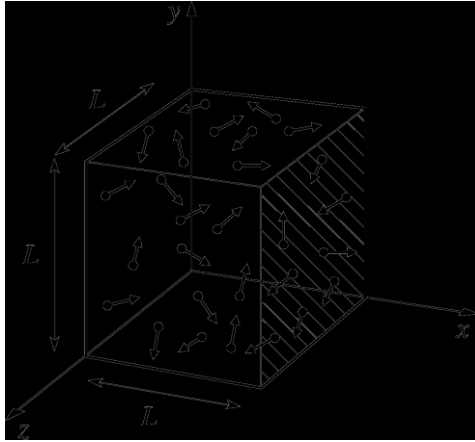
$$\beta = \frac{1}{V} \left. \frac{dV}{dT} \right|_P$$

Μονάδες

$d \ln V / dV$ = ποσοστιαία μεταβολή όγκου

Απόσταση μεταξύ διαδοχικών ατόμων στερεού

Κινητική θεωρία των αερίων

Σωματίο / (ένα σωματίο)

$$\Omega_i = 2m(v_x)_i \Rightarrow \text{Ώθηση / σωματίδιο} = 2m(v_x)_i$$

$$F_x = \text{Ώθηση} / \Delta\tau = \frac{\sum_{i=1}^{N_{\Delta\tau}} \Omega_i}{\Delta\tau}$$

$N_{\Delta\tau}$ ο αριθμός σωματιδίων που προσπίπτουν στο τοίχωμα σε χρόνο $\Delta\tau$

Υπόθεση: όλα τα σωματια έχουν κοινή $v_x = u$.

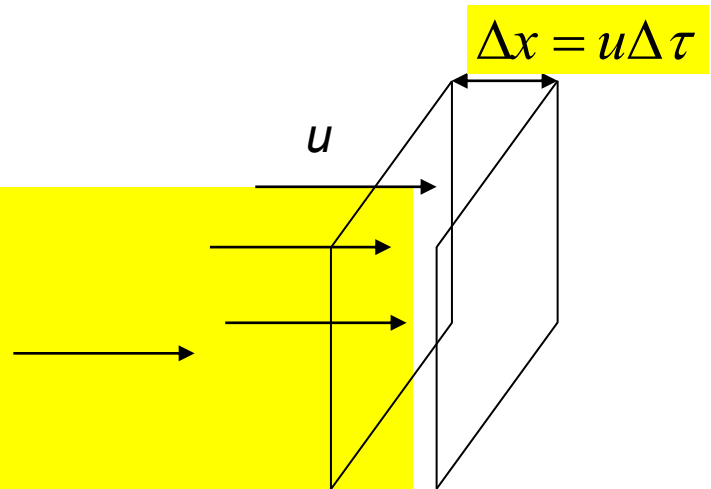
Υπολογισμός της Πίεσης p ;

$$F_x = \frac{1}{\delta t} 2mu = r 2mu$$

$\delta t =$ χρόνος ανάμεσα σε 2 κρούσεις

$r = \frac{1}{\delta t} =$ ρυθμός πρόσκρουσης σωματιδίων

$r =$ Πλήθος σωματιδίων που θα διέρχονταν μέσω της επιφάνειας του τοιχώματος

Εάν n η αριθμητική πυκνότητα των σωματιδίων (# σωματιδίων / όγκο), τότε

$$r = \frac{\Delta N}{\Delta \tau} = \frac{n \Delta V}{\Delta \tau} = \frac{n S \Delta x}{\Delta \tau} = n S u \Rightarrow F_x = n S 2 m u^2 \Rightarrow p = \frac{F_x}{S} = \frac{N}{V} 2 m u^2$$

Όταν οι ταχύτητες N σωματίων ΔΕΝ είναι κοινές:

$$p = \frac{F_x}{S} = \frac{N \sum_{i=1}^N 2m(v_x)_i^2}{V N}$$

Όταν τα N σωματίδια βρίσκονται μέσα σε κουτί:

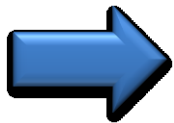
$$p = \frac{F_x}{S} = \frac{N}{V} \frac{\sum_{i=1}^N 2m(v_x^{\rightarrow})_i^2}{N} = \frac{N}{V} \frac{\sum_{i=1}^N m(v_x)_i^2}{N} = \frac{2}{V} \sum_{i=1}^N \frac{1}{2} m(v_x)_i^2$$

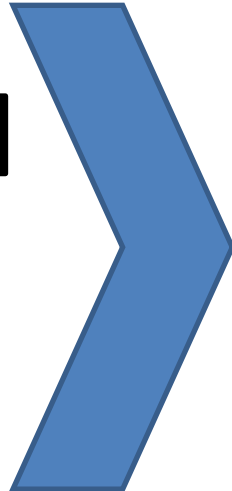
50% των σωματίων που κινούνται στη δ/ση x , έχουν φορά προς τα δεξιά

$$K = \sum_{i=1}^N \frac{1}{2} m(v_x)_i^2 + \sum_{i=1}^N \frac{1}{2} m(v_y)_i^2 + \sum_{i=1}^N \frac{1}{2} m(v_z)_i^2$$

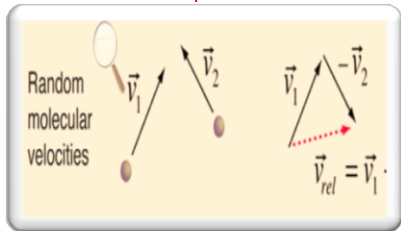
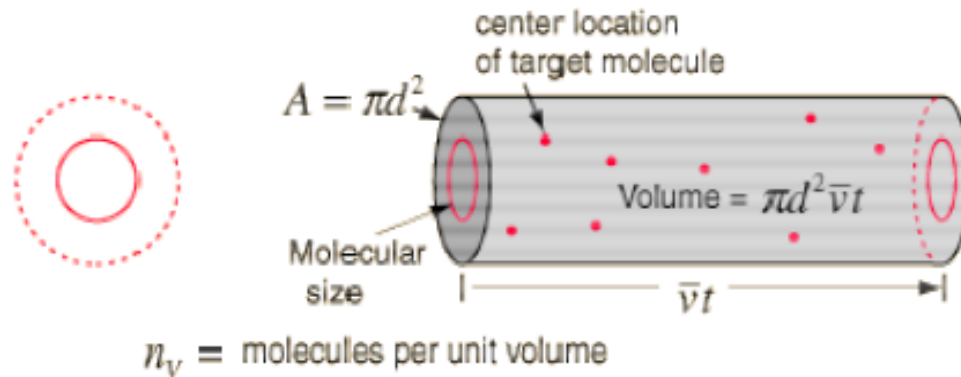
$$\sum_{i=1}^N \frac{1}{2} m(v_x)_i^2 = \frac{K}{3} \Rightarrow$$

$$pV = \frac{2}{3} K$$

Μέση ελεύθερη διαδρομή

$$\frac{\text{μήκος πορείας σε χρόνο } t}{\text{πλήθος κρούσεων σε χρόνο } t} \left(= \frac{1}{\sqrt{2}\pi d^2 (N/V)} \right)$$

$$\lambda = \frac{\bar{v}t}{\pi d^2 (N/V) \bar{v}_{\text{σχετική}} t}, \quad \bar{v}_{\text{σχετική}} = \sqrt{2}\bar{v}, \quad \lambda = \frac{1}{\sqrt{2}\pi d^2 (N/V)}$$

$$\bar{v}_{\text{σχετική}}^2 = (\bar{v}_1 - \bar{v}_2) \cdot (\bar{v}_1 - \bar{v}_2) = \bar{v}_1 \cdot \bar{v}_1 - 2\bar{v}_1 \cdot \bar{v}_2 + \bar{v}_2 \cdot \bar{v}_2$$

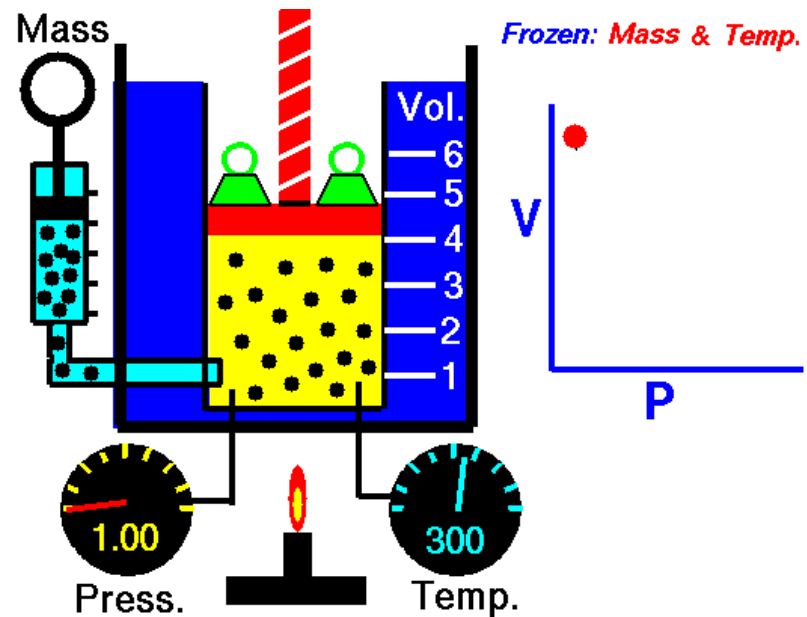
$$\overline{\bar{v}_{\text{σχετική}}^2} = \overline{\bar{v}_1 \cdot \bar{v}_1} - 2\overline{\bar{v}_1 \cdot \bar{v}_2} + \overline{\bar{v}_2 \cdot \bar{v}_2} = \bar{v}^2 - 0 + \bar{v}^2 = 2\bar{v}^2$$

• Διότι, η κίνηση των μορίων είναι τυχαία και οι δύο ταχύτητες είναι μεταξύ τους ασυσχέτιστες (uncorrelated)

Οι νόμοι των ιδανικών αερίων

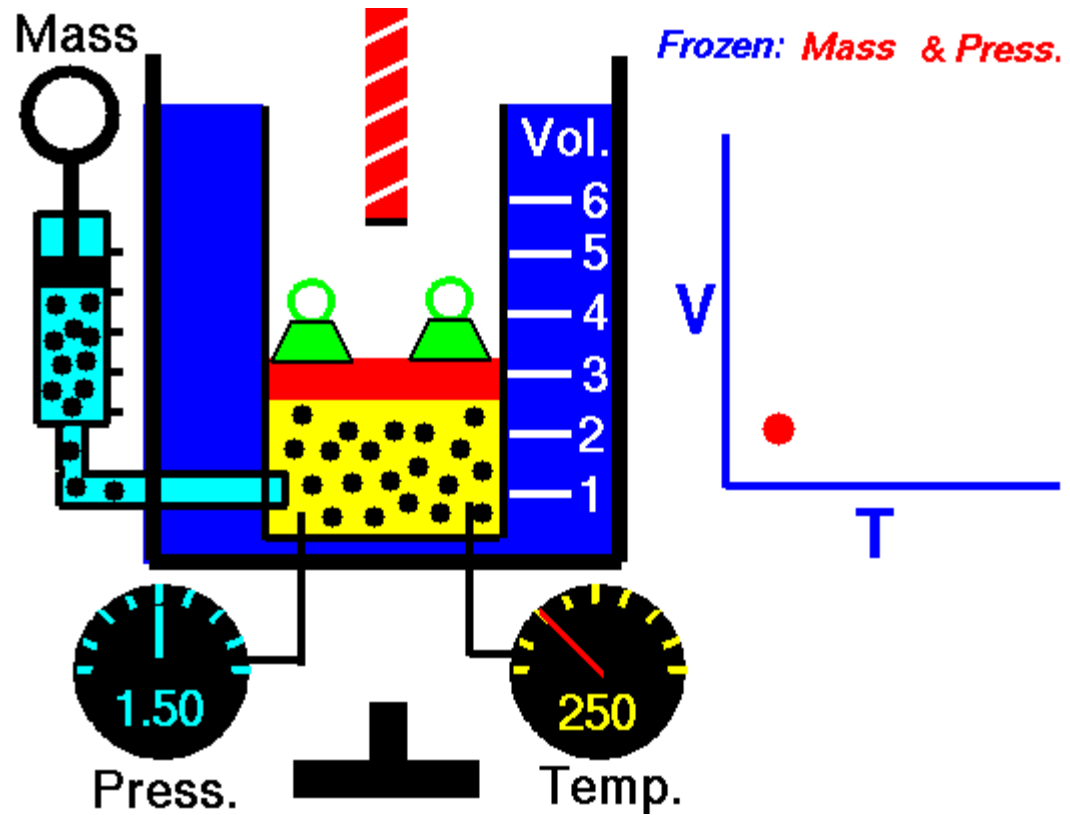
- **Νόμος του Boyle (Ισόθερμη μεταβολή)**
(όταν σε επαφή με δεξαμενή που βρίσκεται σε θερμοκρασία T)

$$pV = p'V'$$

Νόμος *Charles* (Ισοβαρείς μεταβολές)

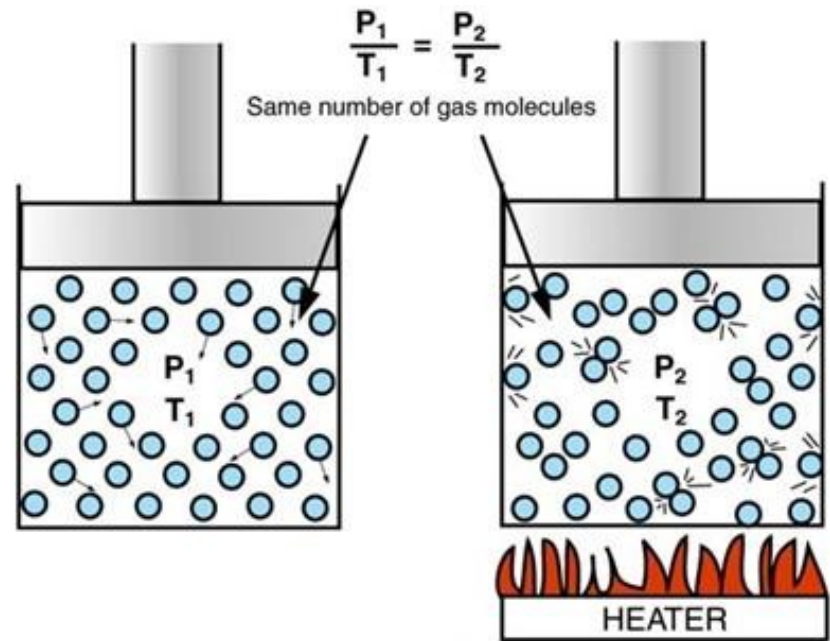
$$\frac{V}{T} = \frac{V'}{T'}$$

Νόμος Gay-Lussac (Ισόχωρες μεταβολές)

$$\frac{p}{T} = \frac{p'}{T'}$$

Η καταστατική εξίσωση των ιδανικών αερίων

$$\frac{pV}{T} = \frac{p'V'}{T'} = \nu R$$

$$\nu R = Nk_B, R = N_{Avogadro}k_B$$

$$pV = \nu RT = Nk_B T$$

όμως

$$pV = \frac{2}{3} K \Rightarrow$$

$$K = \frac{3}{2} k_B T$$